

Acesta este actul compus (forma care include modificarile pe text) creat la data de 1 martie 2018

M.Of.nr. 808 din 3 decembrie 2008

NOTA ETO: [Click aici pentru lege si norme metodologice adnotate](#)

VEZI: Norme metodologice ([HG 56/2009](#))

**Ordonanta de urgenta nr. 162
privind transferul ansamblului de atributii si competente exercitate
de Ministerul Sanatatii Publice catre autoritatile administratiei publice locale**

Avand in vedere urgenta realizarii responsabilitatilor ce revin Guvernului, in planul strategiei din domeniul sanatatii cuprinse in Programul de guvernare, prin care autoritatile locale primesc atributiile si competentele pentru ca, odata cu finantarea adecvata a unitatilor sanitare spitalicesti, sa poata lua decizii pentru ingrijirea sanatatii populatiei din zona, consolidandu-se astfel descentralizarea decizionala in acest domeniu,

tinand cont de necesitatea accelerarii procesului de reforma in domeniul sanitar, precum si de urgenta adoptarii unui cadru juridic pentru eficientizarea activitatii de asistenta medicala comunitara, a activitatii de asistenta medicala acordata in unitatile de invatamant, precum si a activitatii de asistenta medicala acordata in unele unitati sanitare cu paturi, prin apropierea acestora de beneficiari,

luand in considerare ca neadoptarea unor masuri legislative urgente pentru gestionarea eficienta a resurselor umane si financiare din domeniul sanatatii publice de catre autoritatile administratiei publice locale poate duce la deficiente in acordarea de asistenta medicala la standarde similare cu cele din statele membre ale Uniunii Europene,

astfel, prin implicarea autoritatilor administratiei publice locale in managementul asistentei medicale, se stabilesc premisele implicarii acestora in identificarea, cunoasterea si solutionarea nevoilor reale de sanatate ale populatiei din comunitati,

prin transferul acestor atributii la nivel local se urmareste responsabilizarea autoritatilor locale in singurul serviciu public in administrarea caruia aceste autoritati nu sunt implicate si de care beneficiaza cetatenii in cadrul comunitatilor locale.

In temeiul art. 115 alin. (4) din Constitutia Romaniei, republicata,

Guvernul Romaniei adopta prezenta ordonanta de urgenta.

CAPITOLUL I

Dispozitii generale

Art. 1. - Prezenta ordonanta de urgenta stabileste cadrul legal privind transferul ansamblului de atributii si competente ale Ministerului Sanatatii Publice catre autoritatile administratiei publice locale concomitent cu asigurarea resurselor umane, materiale si financiare necesare exercitarii acestora.

Art. 2. - (1) Ansamblul atributiilor si competentelor prevazute la art. 1 sunt urmatoarele:

- a)** asistenta medicala comunitara;
- b)** asistenta medicala desfasurata in unitatile de invatamant;
- c)** finantarea cheltuielilor de personal aferente medicilor si asistentilor medicali, precum si cheltuielile cu medicamente si materiale sanitare din unitatile de asistenta medico-sociala;
- d)** asistenta medicala acordata in unele unitati sanitare cu paturi;
- e)** emiterea unor avize/autorizatii.

(2) Atributiile si competentele prevazute la alin. (1) lit. a) si b) se transfera consiliilor locale, iar cele prevazute la alin. (1) lit. d) si e) se transfera consiliilor locale sau judetene, dupa caz.

(3) Lista avizelor/autorizatiilor prevazute la alin. (1) lit. e) se aproba prin ordin comun al ministrului sanatatii publice si al ministrului internelor si reformei administrative.

Art. 3. - (1) In vederea exercitarii de catre autoritatile administratiei publice locale a atributiilor si competentelor prevazute la art. 2 alin. (1) lit. a) si c) se vor asigura transferuri de la bugetul de stat catre bugetele locale, prin bugetul Ministerului Sanatatii.

(2) Sumele care se asigura prin transfer pentru exercitarea atributiilor si competentelor prevazute la art. 2 alin. (1) lit. a) si c) se aproba anual, prin legea bugetului de stat, ca anexa la bugetul Ministerului Sanatatii, repartizate pe judete si municipiul Bucuresti. Repartizarea pe unitati administrativ-teritoriale in care functioneaza institutiile respective se face de catre directiile de sanatate publica judetene si a municipiului Bucuresti sau de catre autoritatile/institutiile de sanatate publica nationale.

(3) In vederea exercitarii de catre autoritatile administratiei publice locale a atributiilor si competentelor prevazute la art. 2 alin. (1) lit. b) si d), sumele

necesare se asigura in baza unui contract incheiat de catre acestea cu directiile de sanatate publica, in conditiile legii.

"(3¹) Prin exceptie de la prevederile alin. (3), in limita bugetului aprobat, autoritatile administratiei publice locale pot asigura/suplimenta sumele necesare exercitarii atributiilor si competentelor prevazute la art. 2 alin. (1) lit. b), prin sume alocate de la bugetul local cu aceasta destinatie."

Alineatul (3¹) al articolului 3 completat de art.VI din OUG 8/2018

(4) Ministerul Finantelor Publice este abilitat sa introduca modificarile corespunzatoare in structura bugetului de stat si a bugetului Ministerului Sanatatii pe anul 2010.

Articolul 3, modificat de art.V pct.1 din OUG 48/2010

CAPITOLUL II

Asistenta medicala comunitara

NOTA ETO: La data intrarii in vigoare a normelor metodologice de aplicare a Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 18/2017 se abroga: - capitolul II „Asistenta medicala comunitara“, cuprinzand articolele 4-11, din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 162/2008

privind transferul ansamblului de atributii si competente exercitate de Ministerul Sanatatii catre autoritatile administratiei publice locale, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 808 din 3 decembrie 2008, aprobata prin Legea nr. 174/2011, cu modificarile ulterioare;

Modificat de art.22 lit.a) din OUG 18/2017

Art. 4. - (1) Asistenta medicala comunitara cuprinde ansamblul de activitati si servicii de sanatate care se acorda in sistem integrat cu serviciile sociale la nivelul comunitatii, pentru solutionarea problemelor medico-sociale ale individului, in vederea mentinerii acestuia in propriul mediu de viata.

(2) Asistenta medicala comunitara presupune un ansamblu integrat de programe si servicii de sanatate centrate pe nevoile individuale ale omului sanatos si bolnav, precum si pe nevoile comunitatii, acordate in sistem integrat cu serviciile sociale.

Art. 5. - Obiectivele generale ale serviciilor si activitatilor de asistenta medicala comunitara sunt:

a) implicarea comunitatii in identificarea problemelor medico-sociale ale acesteia;

b) definirea si caracterizarea problemelor medico-sociale ale comunitatii;

c) dezvoltarea programelor de interventie, privind asistenta medicala comunitara, adaptate nevoilor comunitatii;

d) monitorizarea si evaluarea serviciilor si activitatilor de asistenta medicala comunitara;

e) asigurarea eficacitatii actiunilor si a eficientei utilizarii resurselor.

Art. 6. - Activitatile desfasurate in domeniul asistentei medicale comunitare, in vederea realizarii obiectivelor prevazute la art. 5, sunt urmatoarele:

a) educarea comunitatii pentru sanatate;

b) promovarea sanatatii reproducerii si a planificarii familiale;

c) promovarea unor atitudini si comportamente favorabile unui stil de viata sanatos;

d) educatie si actiuni directionate pentru asigurarea unui mediu de viata sanatos;

e) activitati de prevenire si profilaxie primara, secundara si tertiara;

f) activitati medicale curative, la domiciliu, complementare asistentei medicale primare, secundare si tertiare;

g) activitati de consiliere medicala si sociala;

h) dezvoltarea serviciilor de ingrijire medicala la domiciliu a gravidei, nou-nascutului si mamei, a bolnavului cronic, a bolnavului mintal si a batranului;

i) activitati de recuperare medicala.

Art. 7. - **(1)** Beneficiarul serviciilor si activitatilor de asistenta medicala comunitara este colectivitatea locala dintr-o arie geografica definita: judetul, municipiul, orasul si comuna, iar in cadrul acesteia, in mod deosebit, categoriile de persoane vulnerabile.

(2) Categoriile de persoane vulnerabile sunt persoanele care se gasesc in urmatoarele situatii:

a) nivel economic sub pragul saraciei;

b) somaj;

c) nivel educational scazut;

d) diferite dizabilitati, boli cronice;

e) boli aflate in faze terminale, care necesita tratamente paleative;

f) graviditate;

g) varsta a treia;

h) varsta sub 16 ani;

i) fac parte din familii monoparentale;

j) risc de excluziune sociala.

Art. 8. - **(1)** Serviciile si activitatile de asistenta medicala comunitara sunt asigurate de urmatoarele categorii profesionale: asistentul medical comunitar si mediatorul sanitar.

(2) Asistentul medical comunitar poate desfasura activitate in urmatoarele domenii: ingrijiri la domiciliu, psihiatrie, social si altele asemenea.

(3) Personalul prevazut la alin. (1) isi desfasoara activitatea in cadrul serviciilor publice de asistenta sociala organizate de autoritatile administratiei publice locale sau, dupa caz, in aparatul de specialitate al primarului.

(4) Atributiile categoriilor profesionale prevazute la alin. (1) se stabilesc prin normele metodologice de aplicare a prezentei ordonante de urgenta.

Art. 9. - (1) Categoriile profesionale prevazute la art. 8 au calitatea de personal incadrat cu contract individual de munca, beneficiind de drepturile si exercitand obligatiile ce decurg din aceasta calitate.

(2) Contractul individual de munca al categoriilor profesionale prevazute la art. 8 se incheie cu autoritatea administratiei publice locale pe a carei raza teritoriala isi desfasoara activitatea.

Art. 10. - (1) Salariul de baza si celelalte drepturi salariale ale mediatorului sanitar sunt cele stabilite, potrivit legii, pentru functia de instructor de educatie.

(2) Salariul de baza si celelalte drepturi salariale ale asistentului medical comunitar sunt cele stabilite in conformitate cu anexa nr. IV/11b "Asistenta sociala - Unitati de asistenta sociala si unitati de asistenta medico-sociala" la Ordonanta Guvernului nr. 10/2008 privind nivelul salariilor de baza si al altor drepturi ale personalului bugetar salarizat potrivit Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 24/2000 privind sistemul de stabilire a salariilor de baza pentru personalul contractual din sectorul bugetar si personalului salarizat potrivit anexelor nr. II si III la Legea nr. 154/1998 privind sistemul de stabilire a salariilor de baza in sectorul bugetar si a indemnizatiilor pentru persoane care ocupa functii de demnitate publica, precum si unele masuri de reglementare a drepturilor salariale si a altor drepturi ale personalului contractual salarizat prin legi speciale, aprobata cu modificari prin Legea nr. 177/2008, cu modificarile si completarile ulterioare, si de celelalte drepturi salariale acordate potrivit aceluasi act normativ.

(3) Salarizarea categoriilor profesionale prevazute la art. 8 se suporta din bugetul local, potrivit legii.

Art. 11. - (1) Numarul de posturi pentru fiecare dintre categoriile profesionale prevazute la art. 8 se aproba prin act normativ, la propunerea Ministerului Sanatatii Publice.

(2) Serviciul public de asistenta sociala de la nivelul autoritatilor administratiei publice locale sau, dupa caz, compartimentul desemnat cu atributii in domeniu din cadrul aparatului de specialitate al primarului elaboreaza semestrial un raport privind serviciile si activitatile de asistenta medicala comunitara derulate si il prezinta consiliului local sau, dupa caz, consiliului judetean, precum si unitatilor din subordinea Ministerului Sanatatii Publice.

NOTA ETO: La data intrarii in vigoare a normelor metodologice de aplicare a Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 18/2017 se abroga: -

capitolul II „Asistenta medicala comunitara“, cuprinzand articolele 4-11, din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 162/2008 privind transferul ansamblului de atributii si competente exercitate de Ministerul Sanatatii catre autoritatile administratiei publice locale, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 808 din 3 decembrie 2008, aprobata prin Legea nr. 174/2011, cu modificarile ulterioare; Modificat de art.22 lit.a) din OUG 18/2017

CAPITOLUL III

Asistenta medicala si de medicina dentara acordata
in unitatile de invatamant

Art. 12. - (1) Asistenta medicala si de medicina dentara acordata prescolarilor si elevilor pe toata perioada in care se afla in unitatile de invatamant se asigura in cabinetele medicale si de medicina dentara din gradinite si scoli.

(2) Imobilele in care isi desfasoara activitatea cabinetele medicale si de medicina dentara din gradinite si scoli, precum si aparatura medicala din cadrul acestora se preiau de catre autoritatile administratiei publice locale, in conditiile legii.

(3) Acolo unde nu exista cabinete medicale si de medicina dentara in gradinite si scoli, asistenta medicala prevazuta la alin. (1) se poate realiza prin medicii de familie si medicii dentisti din localitatile respective sau din localitatile apropiate.

Art. 13. - (1) Asistenta medicala si de medicina dentara din cabinetele medicale prevazute la art. 12 se asigura de urmatoarele categorii profesionale: medici si medici dentisti cu drept de libera practica si asistenti medicali.

(2) Categoriile profesionale prevazute la alin. (1) sunt incadrate cu contract individual de munca, in conformitate cu dispozitiile legale in vigoare.

(3) Medicii de familie, medicii dentisti si asistentii medicali care asigura asistenta medicala si de medicina dentara in unitatile de invatamant, conform art. 12 alin.

(3), pot fi incadrati cu contract individual de munca pe timp partial, incheiat cu reprezentantul autoritatii locale unde isi desfasoara activitatea.

Art. 14. - (1) Prevederile art. 9 se aplica in mod corespunzator si medicilor si asistentilor care isi desfasoara activitatea in cadrul cabinetelor medicale si de medicina dentara din unitatile de invatamant.

(2) Pentru activitatea desfasurata pe baza contractului individual de munca, medicii si asistentii medicali au dreptul la un salariu lunar, stabilit in conformitate cu prevederile anexei nr. II la Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 115/2004 privind salarizarea si alte drepturi ale personalului contractual din unitatile sanitare publice din sectorul sanitar, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 125/2006, cu modificarile si completarile ulterioare, precum si celelalte drepturi

acordate potrivit prevederilor aceluiasi act normativ.

CAPITOLUL IV

Asistenta medico-sociala

Art. 15. - Asistenta medico-sociala se realizeaza prin unitati de asistenta medico-sociala, in conformitate cu prevederile Ordonantei Guvernului nr. 70/2002 privind administrarea unitatilor sanitare publice de interes judetean si local, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 99/2004, cu modificarile si completarile ulterioare.

CAPITOLUL V

Asistenta medicala acordata in unele unitati sanitare cu paturi

Art. 16. - Se transfera catre autoritatile administratiei publice locale si catre Primaria Municipiului Bucuresti managementul asistentei medicale acordate in unele unitati sanitare cu paturi, din urmatoarele categorii:

- a) centrele de sanatate;
- b) spitalele municipale;
- c) spitalele orasenesti;
- d) spitalele comunale;
- e) alte unitati sanitare cu paturi, inclusiv cele de urgenta prevazute la art. 19. [Articolul 16, litera e\) modificata de art.V pct.2 din OUG 48/2010](#)

Art. 17. - (1) Pentru unitatile sanitare prevazute la art. 16, Ministerul Sanatatii Publice organizeaza faze-pilot in vederea testarii si evaluarii impactului solutiilor propuse pentru descentralizarea managementului centrelor de sanatate, spitalelor municipale, spitalelor orasenesti, spitalelor comunale, precum si a managementului unor unitati sanitare cu paturi din municipiul Bucuresti.

(2) Lista unitatilor sanitare publice cu paturi prevazute la alin. (1), precum si criteriile prin care se transfera managementul asistentei medicale se aproba prin hotarare a Guvernului, la propunerea Ministerului Sanatatii Publice si a Ministerului Internelor si Reformei Administrative, in termen de 30 de zile de la intrarea in vigoare a prezentei ordonante de urgenta.

(3) Fazele-pilot prevazute la alin. (1) incep in termen de 30 de zile de la intrarea in vigoare a hotararii Guvernului privind aprobarea listei unitatilor sanitare publice cu paturi al caror management se transfera.

(4) Perioada desfasurarii fazelor-pilot prevazute la alin. (1) este de 12 luni.
[Articolul 17, alineatul \(5\) abrogat de art.V pct.3 din OUG 48/2010](#)

(6) Dupa finalizarea fazelor-pilot, la propunerea Ministerului Sanatatii, Guvernul aproba prin hotarare mentinerea managementului asistentei medicale acordate in

unitatile sanitare cu paturi la autoritatile administratiei publice locale si, dupa caz, la Primaria Municipiului Bucuresti.

Articolul 17, alineatul (6) modificat de art.V pct.4 din [OUG 48/2010](#)

(7) Pana la data intrarii in vigoare a hotararii Guvernului prevazute la alin.(6), managementul asistentei medicale pentru unitatile sanitare cu paturi incluse in fazele-pilot transferate conform prevederilor alin. (2) se mentine la autoritatile administratiei publice locale si Primaria Municipiului Bucuresti."

Articolul 17, alineatul (7), completat de art.unic pct.1 din [Ordonanta 12/2010](#)

Art. 18. - (1) In aplicarea prevederilor prezentei ordonante de urgenta, Consiliul General al Municipiului Bucuresti si consiliile locale au urmatoarele atributii:

a) asigurarea managementului asistentei medicale prin structuri cu atributii specifice in acest domeniu;

b) aprobarea propunerilor privind modificarea structurii organizatorice, reorganizarea, restructurarea, schimbarea sediului si a denumirilor pentru spitalele publice din domeniul sau de competenta, cu avizul conform al Ministerului Sanatatii Publice;

c) controlul modului de utilizare de catre spitale a fondurilor alocate.

(2) Managementul asistentei medicale prevazut la alin. (1) lit. a) se realizeaza prin:

a) evaluarea indicatorilor privind activitatea desfasurata in unitatile sanitare publice cu paturi si in alte structuri aflate in domeniul sau de competenta, stabiliti prin ordin al ministrului sanatatii publice;

b) controlul de fond al unitatilor sanitare, in colaborare cu reprezentantii casei judetene de asigurari de sanatate;

c) activitatea de solutionare legala a petitiilor cu privire la asistenta medicala din unitatile sanitare din domeniul sau de competenta.

(3) Imobilele, compuse din constructii si terenuri aferente, in care isi desfasoara activitatea unitatile sanitare cu paturi prevazute la art. 16, aflate in domeniul public al municipiului Bucuresti si in administrarea consiliilor locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, se transmit in domeniul public al municipiului Bucuresti si in administrarea Consiliului General al Municipiului Bucuresti, in conditiile Legii [nr. 213/1998](#) privind proprietatea publica si regimul juridic al acesteia, cu modificarile si completarile ulterioare, si cu respectarea dispozitiilor Legii [nr. 10/2001](#) privind regimul juridic al unor imobile preluate in mod abuziv in perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare.

Art. 19. - Lista unitatilor sanitare publice cu paturi pentru care managementul asistentei medicale se transfera catre autoritatile administratiei publice locale se aproba prin hotarare a Guvernului, la propunerea Ministerului Sanatatii.

Articolul 19 modificat de art.II din [OUG 103/2011](#)

CAPITOLUL VI

Dispozitii finale

Art. 20. - Persoanele care presteaza activitatea de asistenta medicala comunitara, precum si persoanele care isi desfasoara activitatea in cabinetele medicale prevazute la art. 12 se preiau, in conditiile legii, de la unitatile sanitare care au calitatea de angajator si isi pastreaza toate drepturile si obligatiile detinute la data intrarii in vigoare a prezentei ordonante de urgenta.

Art. 21. – (1) Autoritatile publice locale sunt responsabile de acoperirea cu servicii de asistenta medicala comunitara, asistenta medicala in unitatile de invatamant si asistenta medico-sociala a populatiei din zona si in special a celei din comunitatile defavorizate.

(2) Autoritatile publice locale sunt responsabile de acoperirea cheltuielilor pentru bunuri si servicii necesare intretinerii si functionarii cabinetelor medicale din unitatile de invatamant prescolar si scolar, precum si pentru infiintarea de noi cabinete medicale in unitati de invatamant cu personalitate juridica, prin sume alocate de la bugetul local cu aceasta destinatie.

Articolul 21, alineatul (2) completat de art.V pct.6 din [OUG 48/2010](#)

(3) Pentru cabinetele medicale din unitatile de invatamant universitar, in ceea ce priveste cheltuielile pentru bunuri si servicii necesare intretinerii si functionarii acestora, sumele sunt alocate de catre unitatile de invatamant de care apartin.

Articolul 21, alineatul (3) completat de art.V pct.6 din [OUG 48/2010](#)

Art. 22. – (1) Transmiterea imobilelor, constructii si/sau terenuri aferente, precum si schimbarea administratorilor, prevazute prin prezenta ordonanta de urgenta, se fac numai daca acestea au situatia juridica reglementata, nu fac obiectul cererilor de retrocedare si nu sunt supuse unor litigii.

(2) In termen de 30 de zile de la data intrarii in vigoare a hotararii Guvernului prevazute la art. 19, directiile de sanatate publica incheie cu autoritatile administratiei publice locale protocoale de predare-preluare, conform modelului aprobat prin ordin al ministrului sanatatii, pentru spitalele publice al caror management al asistentei medicale s-a transferat prin hotarare a Guvernului.

Articolul 22, alineatul (2) completat de art.V pct.7 din [OUG 48/2010](#)

(3) Daca, dupa aprobarea listei prevazute la art. 19, autoritatile administratiei publice locale nu preiau, pana la data de 15 aprilie 2011,

unitatile sanitare publice cu paturi, conform dispozitiilor legale in vigoare, managementul acestora revine la Ministerul Sanatatii, prin hotarare a Guvernului, initiata de acest minister.

Completat de art.II din [OUG 32/2011](#)

Art. 22¹. - Ulterior indeplinirii prevederilor art. 17 alin. (6) si art. 19, managementul asistentei medicale acordate in unitatile sanitare cu paturi se poate transfera de la o autoritate publica locala la o alta autoritate publica locala, prin hotarare a Guvernului, cu acordul ambelor parti.

Articolul **22¹**, completat de art.V pct.8 din [OUG 48/2010](#)

Art. 23. - Prevederile prezentei ordonante de urgenta se completeaza cu dispozitiile Legii nr. 95/2006 privind reforma in domeniul sanatatii, cu modificarile si completarile ulterioare.

Art. 24. - In termen de 30 de zile de la intrarea in vigoare a prezentei ordonante de urgenta, Ministerul Sanatatii Publice impreuna cu Ministerul Internelor si Reformei Administrative vor elabora normele metodologice de aplicare a prezentei ordonante de urgenta, pe care le vor inainta Guvernului in vederea adoptarii prin hotarare.

Art. 25. - Prevederile prezentei ordonante de urgenta intra in vigoare la data de 1 ianuarie 2009.

Art. 26. - La data intrarii in vigoare a prezentei ordonante de urgenta se abroga titlul V din Legea nr. 95/2006 privind reforma in domeniul sanatatii, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 372 din 28 aprilie 2006, cu modificarile si completarile ulterioare.

PRIM-MINISTRU
CALIN POPESCU-TARICEANU

Contrasemneaza:

Ministrul sanatatii publice,
Gheorghe Eugen Nicolaescu
p. Ministrul internelor si reformei administrative,
Liviu Radu,
secretar de stat
Ministrul muncii, familiei si egalitatii de sanse,
Mariana Campeanu
Ministrul economiei si finantelor,
Varujan Vosganian

Bucuresti, 12 noiembrie 2008.

Nr. 162.